2026-10-06

FoUU-samverkan

Forskningsrådet
Protokoll 2026:06
Sammanträde 2026-10-06

Närvarande:

Ledamöter	Petter Höglund, ordförande, KI
	Olof Akre, ordförande, Region Stockholm
	Catarina Almqvist Malmros, KI §§4-16
	Julius Lindblom, ST-representant
	Caroline Graff, KI
	Erik Näslund, Region Stockholm
	Elham Hedayati, Region Stockholm
	Carl Sellgren Majkowitz, Region Stockholm
	Tobias Alfvén, KI
	Anna Martling, Region Stockholm
Handläggare/övriga	Viktoria Svensson, KI
	Elisabet Rendahl, Region Stockholm
	Douglas Sjöwall, Region Stockholm
	Sofia Baez Catalan, Region Stockholm, §§ 6-9
	Anna Lundberg, Region Stockholm, §§6-9
Föredragande	Carl Johan Östgren, §9

Förhinder:

Ledamöter	Theodora Ntetsika, MF-representant
	Ulrica Nilsson, KI

Forskningsrådet
Protokoll 2026:06

§ 1 Mötets öppnande
Petter Höglund öppnar mötet och hälsar alla välkomna. Tobias Alfvén, ny ledamot i forskningsrådet presenterar sig: Tobias representerar KI och är prodekan för forskarutbildning. Douglas Sjöwall, forskningsstrateg vid Regionledningskontoret fr.om. december 2026, presenterar sig.

§ 2 Beslut om justeringsperson
Olof Akre utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 3 Godkännande av föredragningslistan
En övrig fråga anmäls: en remiss om humanmaterial. Med detta tillägg godkänns föredragningslistan och läggs till handlingarna.

§ 4 Anmälan av föregående protokoll
En justering till f.g. protokoll anmäls: i ärende §6 om styrgrupp för satsning på forskning i primärvården saknas Jonas Spaak i informationen om styrgruppens sammansättning. Med denna justering kan föregående protokoll från den 1 september 2026 läggas till handlingarna.

§ 5 Beslut om programgrupp till tvärvetenskapliga metodseminarier
Olof Akre föredrar ärendet. Syftet med seminarierna är att stärka forskningskulturen, möjliggöra nätverkande och främja högkvalitativ forskning genom metodologiska diskussioner. Clinicum har tagit fram förslag på format och en programgrupp ska tillsättas för att planera innehåll, hitta praktiska lösningar och informationsspridning. Fyra seniora kliniska forskare från målgruppen för seminarierna, personer med kliniska forskartjänster, har tillfrågats om att delta i programgruppen tillsammans med representanter från Clinicum.

Forskningsrådet beslutar
att utse följande personer som innehar en klinisk forskartjänst till programgrupp för tvärvetenskapliga metodseminarier:
- Max Gordon, högre klinisk forskare 2023; Danderyds sjukhus
- Anna Sandström, högre klinisk forskare 2026; Karolinska universitetssjukhuset
- Cecilia Radkiewicz, klinisk forskare 2026; Capio S:t Görans sjukhus
- Joar Gutestam, klinisk forskare 2026; SLSO

att samordnare till programgruppen bemannas från regionledningskontoret, samt
att delegera till ordföranden att föreslå vem som är sammankallande samt att vid behov utse ytterligare personer till programgruppen.

Diskussion följer. Programgruppen bjuds in till ett kommande sammanträde för information om planeringen för seminarierna.
Notering efter sammanträdet: Cecilia Radkiewicz meddelar att hon inte har möjlighet att delta i programgruppen. Ordföranden bedömer att gruppen har tillräcklig representation av kliniska forskare genom de tre kvarvarande ledamöterna.

§ 6 Diskussion inför utlysningar kliniska forskartjänster 2028 inkl. 80 % regeln
Viktoria Svensson föredrar ärendet, om uppföljning av årets utlysning och diskussion inför utlysning 2028. Totalt har 45 tjänster tilldelats. Söktrycket var särskilt högt för klinisk postdoktor och fortsatt högt för klinisk forskare och högre klinisk forskare, medan forskar-ST hade ett något lägre söktryck. Beviljandegraden var mellan 16 och 20 procent för postdoktor,

klinisk forskare och högre klinisk forskare, medan forskar-ST och postdoktor i vårdvetenskap hade en högre beviljningsgrad, 27 respektive 37 procent. Prioriteringsgruppernas ordförande har framfört erfarenheter och förslag, bland annat att några bedömningskriterier behöver utvecklas och att halvtidsuppföljningen behöver förtydligas. Halvtidsuppföljningen inkluderar från och med hösten 2026, förutom bedömning av vetenskaplig progression, även uppföljning av att minst 80 procent av medlen måste vara förbrukade efter de två första åren. Diskussionsfrågor som lyfts är dimensioneringen av tjänsterna, halvtidsbedömningen, om undantag från kravet på 80 procent förbrukade medel ska kunna göras samt kriteriet att personer med adjungerade anställningar inte är behöriga att söka klinisk forskare och högre klinisk forskare.

Diskussion följer. Gällande antal tjänster på olika nivåer så föreslås att en utökning inte bara bör omfatta klinisk postdoktor, utan även de senare karriärstegen. Antal tjänster kan utökas i samband med beslut om tilldelning (i juni 2027), istället för att öka antalet utlysta tjänster. Det poängteras att forskar-ST är relativt smal[1]. Forskningsrådet diskuterar den befintliga regeln att personer med adjungerad anställning inte är behöriga att söka de kliniska forskartjänsterna och flera menar att regeln bör tas bort. Forskningsrådet föreslår att halvtidsbedömningen med avseende på vetenskaplig progression tas bort. Forskningsrådet kan framåt se över den befintliga regionala handlingsplanen ”*Från student till docent*”, för en helhetsbild av karriärmöjligheter för kliniska forskare.

§ 7 Beslut om delegation till ordföranden gällande 80% regeln

Petter Höglund föredrar ärendet. Se även ärende §6. Det betonas att undantag till kravet på att minst 80 procent av de tilldelade medlen för de första två åren ska ha förbrukats inom två år ska göras med försiktighet.

Forskningsrådet beslutar
att delegera till ordföranden att ta ställning till undantag till den s.k. 80-procentregeln, dvs. att personer med kliniska forskartjänster som inte har förbrukat minst 80 procent av medlen de två första åren ändå ska kunna få förlängning av tjänsten*), samt
att förklara paragrafen omedelbart justerad.
*) förutsätt att förlängning förordats med avseende på vetenskaplig progression.

§ 8 Diskussion inför utlysningen ALF Medicin 2028

Viktoria Svensson föredrar ärendet om uppföljning av årets ALF Medicin utlysning och diskussion inför utlysningen 2028. Utlysningen omfattar 162 mkr, antal ansökningar var 468 och beviljandegraden 31 procent (kvinnor 28 procent, män 24 procent). Beviljandegraden varierade mellan 26 och 37 procent mellan de åtta grupperna; beviljningsgrad för män och kvinnor skiljer mycket mellan grupperna. Prioriteringsgruppernas ordförande har bland annat lyft att bedömningsarbetet varit omfattande pga. ett stort antal ansökningar, svårigheter att jämföra forskningsprogram med mer avgränsade projekt, hantering av jäv, metodexpertis i grupperna och bedömning av patientnytta. Diskussionsfrågor handlar om projektmedlen bör räknas upp med 5-7 procent från 2028, om anslagsstorleken bör förändras, om smalare projekt bör premieras framför program samt om en översyn av prioriteringsgruppernas indelning bör initieras under 2027.

Diskussion följer. Fråga om möjliga orsaker till skillnader i beviljandegrad mellan män och kvinnor lyfts. Forskningsrådet avser att se över indelningen av prioriteringsgrupperna under 2027. Forskningsrådet har i tidigare diskussion (2025) förordat att utlysningen bör förtydligas

[1] ST-läkare, högst 42 godkända ST-månader, registrerad doktorand men ej genomfört halvtidskontroll.

för att riktas mot väl avgränsade forskningsprojekt snarare än forskningsprogram, men här framförs både argument för och emot detta. Förslag att höja anslagen något framförs.

Den övergripande fördelningen i forskningsrådets budget mellan verksamhetsfördelade medel, projektmedel och karriärmiljö lyfts; denna fråga kan diskuteras vidare framåt.

§ 9 Diskussion inför utlysningen Forskning i nätverkssjukvården (NSV) 2028

Carl Johan Östgren, ordförande i prioriteringsgruppen för utlysningen Forskning i nätverkssjukvården är inbjuden för att informera om årets utlysning. Utlysningen omfattar 10 mkr, totalt 25 ansökningar inkom i år och beviljandegraden var 48 procent (kvinnor 28 procent, män 80 procent). Diskussionsfrågor som lyfts är om utlysningen träffar rätt syfte och om kriteriet hur projektet stödjer akademiseringen i primärvården behöver förtydligas ytterligare.

Diskussion följer, bland annat om den relativt höga beviljandegraden. Carl Johan Östgren menar att utlysningen och beviljade ansökningar främjar akademiseringen i primärvården ganska väl, men förslår att kriteriet om akademiseringen av primärvården stärks genom att också beakta doktorander i primärvården. Även handledarens roll i primärvården beaktas. Carl Johan Östgren föreslår också att utlysningens namn förtydligas. Forskningsrådet poängterar att utlysningen avser att främja forskningssamarbeten mellan slutenvård och primärvård och inte enbart är riktad mot primärvården.

§ 10 Information om dialog med ledningsgruppen

Olof Akre och Petter Höglund informerar om aktuella frågor från forskningsrådet som framfördes på ledningsgruppens sammanträde den 23 september. Ledningsgruppen var mycket positiva till de tvärvetenskapliga metodseminarierna.

§ 11 Beslut om förslag på förändrad indelning av USV-enheter vid Södersjukhuset

Viktoria Svensson föredrar ärendet. FoUU-kommittén vid Södersjukhuset har inkommit med förslag till förändrad indelning av USV-enheter med anledning av omorganisation på sjukhuset. Förslagen ny USV-indelning innebär fyra nya USV-enheter och sex oförändrade USV-enheter. De fyra nya USV-enheterna är Infektion och Onkologi; Kardiologi, Diagnostik och teknik, Hälsoprofessioner; Kirurgi, Urologi och Ögon samt Ortopedi och Handkirurgi. FoUU-kommittén har bedömt att samtliga nya USV-enheter uppfyller både nationella och regionala USV-kriterier.

Diskussion följer. Forskningsrådet noterar att flera av de föreslagna nya USV-enheterna omfattar flera olika verksamheter. Systemet med USV-enheter diskuteras och föreslås tas upp med ledningsgruppen. Det föreslås också att information om pågående utvärdering av universitetssjukvården ges på ett kommande sammanträde.

Forskningsrådet beslutar
att föreslå ledningsgruppen KI-Region Stockholm att fastställa förändrad indelning av USV-enheter vid Södersjukhuset i enlighet med förslag från FoUU-kommittén Södersjukhuset
att den ändrade indelningen gäller från och med den 1 januari 2027.

Beslutet gäller under förutsättning att Utbildningsrådet fattar likalydande beslut.

§ 12 Information om möte med innehavare av kliniska forskartjänster

Elisabet Rendahl informerar om planerat möte den 15 december med de som startar kliniska forskartjänster 2027. Liknande möten har genomförts förra året och före pandemin. Forskningsrådets ordförande är inbjudna till mötet.

§ 13 Information om gemensam vision för djurexperimentell verksamhet

Olof Akre informerar om att en arbetsgrupp bestående av Olof Akre, Johan Franck, Matti Sällberg och Karin Dahlman-Wright på uppdrag av ledningsgruppen KI-Region Stockholm har tagit fram en gemensam vision för experimentell djur- och avbildningsverksamhet. Djurverksamheter vid KI och på Karolinska universitetssjukhuset i Solna och Huddinge omfattas. Visionen utgår från likvärdiga förutsättningar, forskarnas behov och ett samordnat nyttjande av resurser och kompetens. Olof Akre och Karin Dahlman-Wright har fått i uppdrag att formulera en handlingsplan för att uppnå visionen. Det fortsatt arbetet ska omfatta homogen prissättning, effektivisering och konsolidering, gemensamt kompetensstöd och delad infrastruktur, en gemensam utvecklingsstrategi samt förutsättningarna för gemensamt huvudmannaskap.

Diskussion följer, bland annat om höga kostnader och subventioner till djurverksamheterna. Det framförs att KI:s kollegiala organ inte har getts möjlighet att lämna synpunkter på visionen. Olof Akre kan informera forskningsrådet framåt om fortsatt arbete.

§ 14 Information från KI och Region Stockholm

Olof Akre informerar om att lönepåslag för adjungerade professorer drivs från Karolinska universitetssjukhuset och förhandlingar pågår med övriga vårdgivare för införande i hela regionen.

Information från KI utgår.

§ 15 Övriga frågor

a. Forskningsrådets sammanträden och strategidag våren 2027:

Tider för rådets sammanträden samt strategidag våren 2027 presenteras:

- Tisdag den 9 februari kl. 14-16
- Tisdag den 23 mars strategidag (heldag)
- Tisdag den 27 april kl. 15-17
- Måndag den 14 juni kl. 8.15-11

b. Förfrågan från FoUU-kommittén SöS om kompensation avseende aktivitetsmedel

Olof Akre och Petter Höglund informerar om att FoUU-kommittén vid Södersjukhuset har inkommit till rådets ordföranden med förfrågan om möjlighet till kompensation med 220 tkr med anledning av att del av en USV-enhet (Infektionskliniken/Venhälsan) inte har ingått i bibliometriunderlaget för verksamhetsfördelade medel 2027. Felet har uppstått i samband med omorganisation och förändrad indelning av USV-enheter.
Ordföranden redogör för att det har funnits flera möjligheter att upptäcka att verksamheten saknades i bibliometriunderlaget, och att principen är att inga korrigeringar av underlaget för verksamhetsfördelade medel görs efter avslutad verifieringsperiod. Förfrågan lämnas utan åtgärd.

c. *Remiss av Socialstyrelsens rapport om rättsliga anpassningar till EU:s humanmaterialförordning*

Forskningsrådet informeras om remissen, som både KI och Region Stockholm är remissinstanser på. Inom KI kan synpunkter skickas till chefsjurist Zandra Milton.

§ 16 Anmälningsärenden

Inga anmälningsärenden var anmälda

Vid protokollet
Viktoria Svensson

Protokollet justeras

Petter Höglund Olof Akre

Region Stockholm

Underskriven av Olof Akre med SITHS, 2026-10-21 15:10:55

Electronically signed by
Petter Höglund

eduSign

Date and time of signature
2026-11-01 21:27 GMT

Authenticated by
Karolinska Institutet